

Warszawa 5 lipca 2011r.

W dniu 28 czerwca br. Komisja Gospodarki Sejmu RP przyjęła ostatecznie wprowadzenie zmian do projektu ustawy Prawo energetyczne (druk nr 3237) w tym skreślając w dotychczasowej ustawie Prawo Energetyczne art.54 ust.1a dotyczący okresowości co 5 lat sprawdzania kwalifikacji zawodowych.

Występując w imieniu Stowarzyszenia Elektryków Polskich, a także przeszło 200 000-go grona inżynierów i techników skupionych w stowarzyszeniach naukowo – technicznych, w trosce o **bezpieczeństwo wykonawców i użytkowników instalacji energetycznych (elektrycznych, ciepłowniczych i gazowych)** wnosimy o **nie uchylanie zapisów ust.1a, art.54** w nowelizowanej ustawie Prawo energetyczne i utrzymanie w ustawie zapisu o okresowości co 5 lat sprawdzania kwalifikacji zawodowych.

Wprowadzane zmiany w nowelizowanej ustawie Prawo energetyczne, powinny zapewniać co najmniej na dotychczasowym poziomie bezpieczeństwo eksploatatorów, wykonawców i użytkowników instalacji energetycznych oraz utrzymania wysokiego standardu usług instalacyjnych przy szybko zmieniających się normach, przepisach i rozwiązaniach technicznych. Tymczasem zmiana zapisu, proponowana w nowelizacji sytuację te pogarsza.

Uzasadnienie

- - Dotychczasowa liberalizacja przepisów w prawie energetycznym daje możliwość pracy bez praktyki, a nawet bez stosownego wykształcenia w zawodzie. Stwarza to zagrożenie dla życia i mienia użytkowników instalacji elektrycznych, ciepłych i gazowych może przyczynić się do istotnego wzrostu liczby wypadków. Wysoka w skali UE liczba wypadków (wg. statystyk GUS w sektorze wytwarzanie i dystrybucja energii tylko w dużych przedsiębiorstwach jest w granicach 2000 w roku), często śmiertelnych, których przyczyną w ok.80% jest zła organizacja pracy oraz brak znajomości procedur i przepisów, wymaga ciągłego szkolenia i podnoszenia kwalifikacji personelu wykonawczego i nadzoru. Takie umiejętności można osiągnąć jedynie poprzez podnoszenie kwalifikacji i okresowe ich sprawdzanie, co często jest jedynym bodźcem do uzupełnienia wiedzy z zakresu szybko zmieniających się norm i przepisów dostosowywanych do standardów UE i przepisów międzynarodowych, a także szybkiego postępu technicznego i wprowadzaniu nowych materiałów i urządzeń oraz rozwiązań technicznych i technologicznych.
- - W wielu krajach UE istnieje obowiązek okresowego sprawdzania kwalifikacji zawodowych (m.in. w Niemczech, państwie o najwyższym w Europie poziomie kształcenia zawodowego, sprawdzeniu kwalifikacji podlegają pracownicy co 5 lat). Stowarzyszenie Elektryków Polskich, przy współpracy z jego odpowiednikami w Europie, prowadzi aktualnie prace nad unifikacją i wzajemnym uznawaniem kwalifikacji zawodowych w UE.
- - Obecnie jedynym dokumentem uprawniającym do pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych jest świadectwo kwalifikacyjne, które pracownik

musi okazywać w przypadku kontroli inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy niezależnie od dodatkowych świadectw czy zaświadczeń z odbytych szkoleń w zakładzie pracy . Propozycja uchylenia zapisu ust. 1a art. 54 w nowelizowanej ustawie Prawo energetyczne nie była konsultowana z Państwową Inspekcją Pracy, która zdecydowanie opowiada się za utrzymaniem dotychczasowej okresowości sprawdzania kwalifikacji co 5 lat.

- - Komisje kwalifikacyjne są powoływane przez URE i sprawdzają oprócz wiadomości z zakresu wiedzy technicznej i przepisów, znajomość metod i użytkowania specjalistycznego sprzętu do ratowania uszkodzonych w wypadkach oraz umiejętność udzielania im pomocy. W chwili obecnej brak jest innych uregulowań prawnych nakładających na przedsiębiorstwa obowiązek ciągłego szkolenia pracowników obejmującego zakres wiedzy wymaganej przez komisje kwalifikacyjne i okresowego ich sprawdzania. Podstawową działalnością przedsiębiorstw jest osiąganie korzyści finansowych, a to często przesłania aspekty bezpieczeństwa pracy.
- - Jak już wspomniano na wstępie, środowisko inżynierów i techników jednoznacznie ocenia próbę odejścia od okresowości ważności świadectw kwalifikacyjnych zaproponowaną w nowelizacji ustawy. Jedną z uchwał panelu energetycznego obradującego w Łodzi w dniach 24-25 maja 2011 r. XXIV Kongresu Techników Polskich, objętego honorowym patronatem Prezydenta RP Pana Bronisława Komorowskiego, dotyczyła nie wprowadzanie zmian w art.54 nowelizowanej ustawy Prawo energetyczne.

Jednym z gwarantów bezpieczeństwa energetycznego Polski jest posiadanie dobrej, wykwalifikowanej kadry. Z uwagi na zmieniające się przepisy prawa, nowe technologie, koniecznym jest permanentne szkolenie personelu technicznego. XXIV Kongres Techników Polskich popiera wnioski SEP, SIMP i innych stowarzyszeń naukowo-technicznych kierowane do Parlamentu RP w celu nie wprowadzania zmian zapisu art.54 Prawa Energetycznego, co umożliwi zarówno ustawiczne podnoszenie kwalifikacji przez pracowników sektorów energetyki, elektryki i gazownictwa, jak i okresowe sprawdzanie tych kwalifikacji przez państwowe komisje kwalifikacyjne”.

Niezależnie od powyższego, wprowadzone w nowelizowanej ustawie Prawo energetyczne zmiany art. 54 są ułomne, bardzo nieprecyzyjne i niejednoznaczne, nasuwające szereg wątpliwości dotyczących warunków stosowania, które naszym zdaniem w takim kształcie nie nadają się do uchwalenia. I tak:

Art. 54 ust. 1c. *Sprawdzeniu wymagań kwalifikacyjnych przeprowadza się także w przypadku*

- *a)-na wniosek pracodawcy:*

*- gdy osoba...która posiada zaświadczenie kwalifikacyjne... w ciągu pięciu lat nie pracowała przy urządzeniach czy instalacjach energetycznych.
-który dokonał modernizacji lub innej istotnej zmiany parametrów urządzeń, instalacji lub sieci*

Zapis ten jest bardzo nieprecyzyjny – brak określenia jak długo w tym okresie pracownik musi pracować, by nie podlegać sprawdzeniu kwalifikacji: godzinę, dzień, tydzień, rok, na początku czy końcu okresu pięcioletniego?. Kto jest uprawniony do wystawiania poświadczeń dotyczących pracy przy urządzeniach czy instalacjach energetycznych?. Oprócz świadectwa kwalifikacyjnego

pracownik będzie musiał nosić zaświadczenie o pracy, które kontrolujący np. inspektor PIP będzie musiał dodatkowo weryfikować pod względem wiarygodności.

Jaki zakres obejmuje modernizacja? czy zmiana istotnych parametrów: całego zakładu, wydziału czy jednego elementu i którzy pracownicy będą podlegali sprawdzeniu kwalifikacji?

Art. 54- ust.1c. ppkt b) *Sprawdzeniu wymagań kwalifikacyjnych przeprowadza się także w przypadku*

➤ *osób, o których mowa w ustępie 1, zajmujących się eksploatacją...świadczących usługi na rzecz konsumentów w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (z późn. zmianami) oraz mikroprzedsiębiorców, małych lub średnich przedsiębiorców, w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, co pięć lat*

Jak należy rozumieć, w kontekście prawa energetycznego zaliczenie przedsiębiorstw do dużych, średnich czy małych (od tego zależy ważność świadectw kwalifikacyjnych - okres pięcioletni czy bezterminowość) ?. Czy przy klasyfikacji przedsiębiorstw, zgodnie z ustawą brana jest pod uwagę całkowita liczba pracowników czy liczba zatrudnionych elektryków (np. przedsiębiorstwo wielobranżowe zatrudnia 500 pracowników w tym 20 elektryków – jest to duże czy małe przedsiębiorstwo w rozumieniu ustawy , bo przecież sprawa dotyczy tylko tych 20 elektryków) .

Czy bezterminowy okres ważności świadectwa kwalifikacyjnego pracownika uzyskany z racji pracy w dużym przedsiębiorstwie, obowiązuje do pracy tylko na terenie przedsiębiorstwa, czy również poza nim w przypadku np. prowadzenia działalności gospodarczej przez pracownika?

Podsumowując, wprowadzenie zmian w art., 54 doprowadzi do pogorszenia skutków społecznych ponoszonych z tytułu zagrożenia zdrowia, życia i mienia nie tylko wykonawców ale i użytkowników instalacji energetycznych. Wobec nieprecyzyjnych zapisów daje również możliwość interpretacji niezgodnej z zamysłem prawodawcy.

W związku z powyższym wnioskujemy, jak we wstępie.

Sekretarz Generalny SEP
/-/ Andrzej Boroń

Wiceprezes SEP
/-/ Stefan Granatowicz